

Köszöntő

Kedves Tünde!

Pályatársaid, kollégáid és tanítványaid már hosszú ideje és (reméljük, még mindig titokban) készülünk arra, hogy születésnapodat méltóképpen megünnepelhessük. Olyan tanulmányokkal szerettünk volna megörvendeztetni, amelyek mindegyike valamilyen módon az általad művelt kutatási területekhez, a téged foglalkoztató kérdésekhez kapcsolódik. Meglepően sokszínű, egymással nem egy esetben mégis párbeszédet folytató írások együttesét kaptuk, amelyek legnagyobb részét három témakör: az ikonográfia, a könyvkultúra, valamint Magyarország késő középkori története és művészete köré rendeződnek.

Az ikonográfián belül szó esik antik istenségek: Bacchus és Pán középkori és reneszánsz ábrázolásairól, a 10. századi Bizánc hatalmi reprezentációjáról, Zsigmond császár portréiról, a pecsétek típusváltozásairól, a zodiákus jegyekről, döntően pedig szentek legendáinak megjelenítéséről. Ez utóbbiakhoz több szállal kapcsolódnak azok az írások, amelyek szentek, főként magyar szentek kultuszával, valamint az aszkézis középkori és barokk megnyilvánulási formáival, szellemi háttérével foglalkoznak. Könyvkultúráján jelen esetben döntően, de nem kizárólag magyarországi könyvkultúrát kell értenünk, amelynek kapcsán éppannyira beszélünk francia és cseh könyvfestészetről, mint a Mátyás- és Ulászló-kori Buda könyvprodukcijáról, címereslevelekről, liturgiátörténetről, a kéziratredések kutatásáról, vagy Gentilis bíboros olvasmányairól. Magyarország történetét illetően főként az Anjou-kor és V. László kora, illetve a címer- és pecséttan kerül előtérbe, de több írás szól különböző magyar krónika-kompozíciókról és azok illusztrációiról is. A magyarországi művészet tárgykerén belül fentiekén túl az Árpád-kori kőfaragványoktól a 14. századi falképeken át a késő középkori oltárokig, illetve hazai emlékek példáján a középkori alkotás/újraalkotás problémájáig ível a skála. Mindent összevéve bejárjuk a középkori Magyarország egyes központjait (Buda, Eger, Esztergom, Pozsony, Várad) és vidékeit (Bereg, Gömör, Sáros, Szabolcs, Szepesség, Ung), a szomszédos területek némelyikét (Ausztria, Csehország, Dalmácia, Lengyelország) és azok egy-egy

fővárosát (Bécs, Prága), de többször elkalandozunk Itáliába (Ferrara, Firenze, Milánó, Róma, Velence), sőt néha Avignonba, Bambergbe, Nürnbergbe és Kölnbe is.

Mindez a tematikai gazdagsággal párosuló koherencia a Te munkáidra jellemző. Történelmi végzettségedből is adódó érdeklődésednek köszönhetően, valamint a kutatásaid egyik pillérét jelentő könyvtörténet eleve interdiszciplináris jellegéből fakadóan műveid a társtudományok irodalmát is gazdagítják – anélkül, hogy nagy erudícióval kiművelt szakterületed és illetékességed hátaidat bármikor túllépted volna. Tevékenységed mindennél beszédesebb tanúja megjelent írásaid bibliográfiája, és akkor számos kéziratban maradt munkádról még nem is szóltunk. Publikációid mellett ugyanakkor a legkevésbé sem hanyagolható el az a törekvésed, hogy tudásodat (időlegesen akár saját kutatásaidat is háttérbe szorítva) a fiatalabb generációknak átadd. Szakmai önzetlenségednek egyik első tanítványodként magam is sokat köszönhetek, ezért is fontos számomra, hogy köszöntésedben részt vehetek.

Tanulmányaink megjelentetését három intézmény összefogása tette lehetővé, azé a három intézményé, amelyekhez pályád során mindezidáig a legtöbb szállal kötödsz, kötődted. Az MTA BTK Művészettörténeti Intézetnek (kezdetben MTA Művészettörténeti Kutató Csoport) szinte megalakulása óta munkatársa, majd főmunkatársa voltál, hosszú évekig éppen a téged köszöntő írásoknak helyet adó *Ars Hungarica* szerkesztésében is részt vettél. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Művészettörténet Tanszékén immáron tizenöt éve oktatsz, a Mezey László által alapított (ma az MTA–OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoporton belül működő) Fragmenta Codicum Kutatócsoport pedig szellemi műhelyed volt, amelynek feltáró munkájába kezdettől fogva bekapcsolódtál.

Kötetünknek a *Liber decorum* címet adtuk, mert azt szeretnénk, ha írásaink díszekként ékesítenék fel az ünnepet. Kívánjuk, hogy belőlük inspirációt, a különféle szakterületekről összesereglett szerzők tiszteletéből pedig erőt meríts mindannyiunk örömeire és hasznára folytatott további munkálkodásodhoz.

Isten éltesse!

Boreczky Anna